

Memo

Aan : Gemeenteraad De Wolden
Van : M. Wendt / G. Hempen
Datum : 23 april 2019
Onderwerp : Gaswinning in gemeente De Wolden

---

1. Inleiding

Met deze memo wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het dossier gaswinning in de gemeente De Wolden. De afgelopen jaren hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden rondom gaswinning. Deze memo geeft een beknopte omschrijving van de huidige stand van zaken.

2. Gasveld De Wijk (NAM)

Uit het gasveld De Wijk wordt al sinds de jaren '60 gas gewonnen door de Nederlands Aardolie Maatschappij (NAM). Het De Wijk veld is seismisch niet actief geweest, dat wil zeggen er zijn geen trillingen waargenomen.

De bodemdaling boven het De Wijk veld is tot nu toe maximaal 13 cm (gemeten sinds de nulmeting in 1974). Er zijn geen problemen gemeld die mogelijk door deze bodemdaling veroorzaakt kunnen zijn.

3. Winningsplan De Wijk Fase 2

Kenmerken gasveld

Het De Wijk gasveld bestaat uit twee delen, een deel op een diepte van ongeveer 500 meter en een dieper gelegen deel, Fase 1, tussen de 1100 en 1400 meter onder NAP. Het winningsplan voor De Wijk Fase 2 betreft het ondiep gelegen deel dat in de periode 1959-1990 al in productie is geweest.

Het gasveld De Wijk Fase 2 wordt door de NAM weer in productie genomen met behulp van stikstof injectie. Met deze techniek kan ook het laatste beetje gas rendabel uit het gasveld worden gehaald. Het totale "Aardgas+" project (Fase 1 en Fase 2 gecombineerd) zal tot in 2030 produceren. Fase 2 heeft een maximaal nog te verwachten productievolume van 904 miljoen m³.

NB. ter vergelijking: uit het Groninger gasveld wordt per dag ca. 55 miljoen m³ gas geproduceerd. Uit het gasveld De Wijk wordt ca. 300.000 m³ gas per dag geproduceerd.

Procedure

Eind 2016 heeft de NAM een verzoek tot wijziging van het winningsplan ingediend bij de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK), het zogenaamde winningsplan De Wijk fase 2.

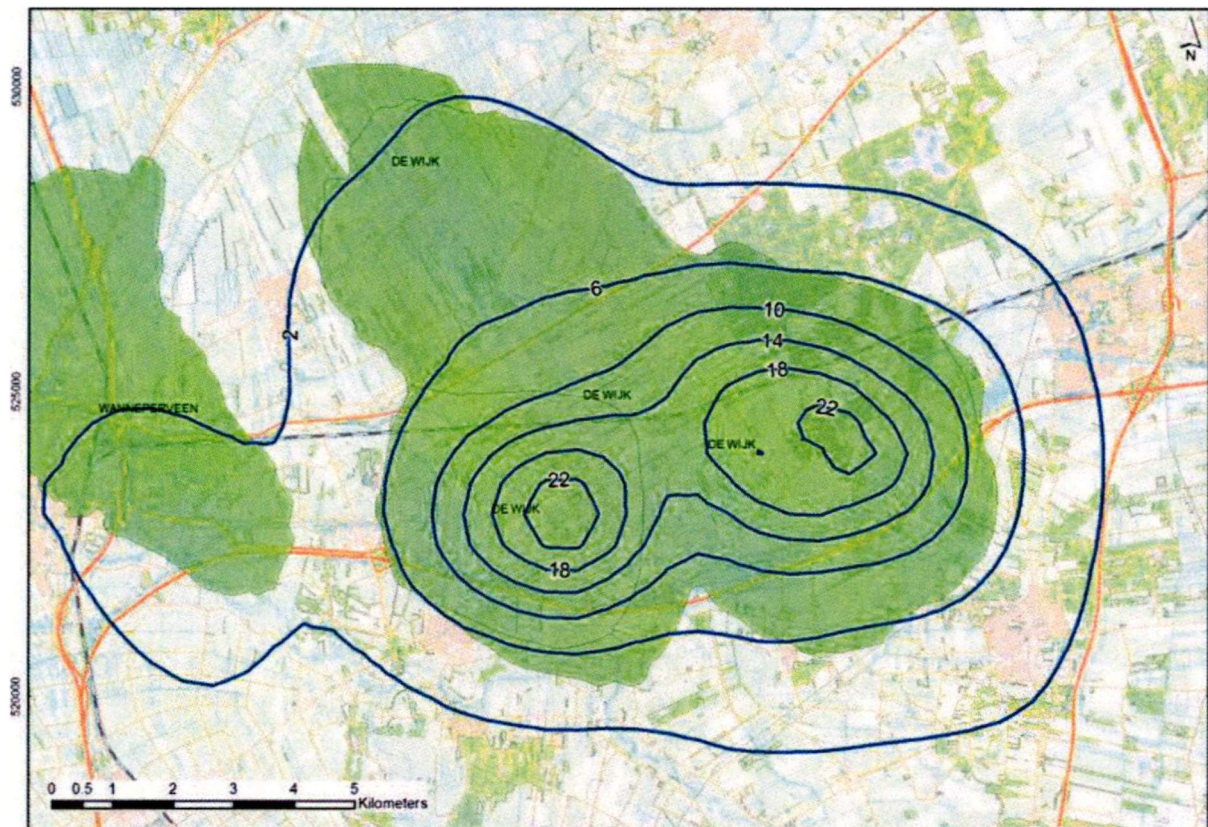
Per 1 januari 2017 is de Mijnbouwwet gewijzigd en hebben o.a. de lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen een adviesrecht gekregen bij de wijziging van winningsplannen. De gemeente De Wolden heeft samen met bovenstaande betrokken Drentse overheden een gezamenlijke adviesreactie voorbereid en ingediend op het winningsplan De Wijk fase 2.

Door het ministerie van EZK is een informatiebijeenkomst georganiseerd op 22 november 2017 in Koekange. Verschillende partijen (EZK, NAM, TNO, Sodm, Tcbb) waren aanwezig om inwoners te informeren en vragen te beantwoorden over het winningsplan. Deze informatiebijeenkomst is toen bezocht door enkele inwoners.

Na het doorlopen van de wettelijke procedure heeft het ministerie van EZK begin 2018 een positief besluit genomen over het ingediende winningsplan De Wijk fase 2.

Bodemdaling

Als gevolg van de gaswinning treedt bodemdaling op. In figuur 1 is de ligging van het gasveld weergegeven inclusief een prognose van de totale bodemdaling als gevolg van de gaswinning voor 2060. Onderstaande totale voorspelde bodemdaling bevat een onzekerheid, zodat het ministerie van EZK in haar instemmingsbesluit is uitgegaan van een maximale bodemdaling van in totaal 29 centimeter.

Figuur 1. Ligging gasveld De Wijk, fase 1 en 2 in groen. Prognose van de totale bodemdaling als gevolg van gaswinning voor 2060. De contourlijnen geven de bodemdaling in cm aan.

4. Plan van aanpak monitoring en bouwkundige opname

Bij het instemmingsbesluit heeft de minister voorgeschreven dat er door de NAM een opname wordt uitgevoerd naar de bouwkundige staat van een selectie van voor bodembeweging gevoelige bouwwerken.

Op 9 januari 2019 heeft de NAM, conform het voorschrift, het "Plan van Aanpak, Monitoring en bouwkundige opnames De Wijk fase 2" ingediend bij de minister. Doel van het plan van aanpak is om eventuele toekomstige schade aan bouwwerken door de gaswinning uit het De Wijk gasveld beter te kunnen aantonen.

Monitoring

De NAM zet vooral in op extra meten en monitoring en wil de verkregen meetgegevens beter ontsluiten, zodat inwoners een beter beeld krijgen van de effecten van gaswinning (bodemdaling). De uitgebreidere monitoring helpt om eventuele toekomstige schade aan bouwwerken beter te kunnen duiden. NAM hoopt mede dat hiermee ook de zorgen over bodembeweging en schadeafhandeling afnemen.

Bouwkundige opname

Binnen het hypothetisch effect gebied bevinden zich 13 adressen met bouwwerken (gebied nabij De Westerbergen). Iedere eigenaar heeft een aanbod van de NAM ontvangen voor de uitvoering van een bouwkundige opname. Eigenaren kunnen zelf beslissen om het aanbod aan te nemen of af te wijzen, mede op basis van het plan van aanpak.

5. Onderzoek waterhuishouding

Gedurende het adviestraject van het winningsplan is door het waterschap Drents Overijsselse Delta besloten om een onderzoek te laten uitvoeren naar de verschillende waterhuishoudkundige maatregelen. De maatregelen zijn nodig door de bodemdaling ten gevolge van de gaswinning. Als uitgangspunt is genomen dat de waterpeilen de bodemdaling volgen zodat de functies in het gebied behouden blijven en er geen vernatting optreedt. De kosten van de mogelijke maatregelen zijn tevens inzichtelijk gemaakt. De waterhuishouding is primair een taak van het waterschap.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoeksrapport zijn als volgt:

- Er zijn in het landelijk gebied peilaanpassingen nodig, variërend van 5 tot 15 cm, om ongewenste vernatting door bodemdaling tegen te gaan.
- De berekende veranderingen van de grondwaterstand leiden niet tot schade aan de natuur.
- De voorgenomen aanpassingen van het waterpeil leiden tot behoud van de huidige drooglegging binnen de woonkernen.

Op basis van het onderzoek is de conclusie dat de waterhuishoudkundige maatregelen goed uitvoerbaar zijn op basis van het principe dat het waterpeil de bodemdaling volgt. Het bestaande waterhuishoudkundige systeem kan de veranderingen aan. Een belangrijke maatregel is monitoring van de waterhuishouding om de gevolgen in de toekomst goed te kunnen volgen en zo nodig in te grijpen. Verder zijn er kosten in verband met daling van de kaden van de waterbergingsgebieden.

Alle kosten die moeten worden gemaakt door het waterschap als gevolg van de bodemdaling, worden verhaald op de NAM. Met de NAM is ambtelijk gesproken over de stand van zaken en het vervolgproces, gezien het ontbreken van een algemene overeenkomst. Het voorstel hiervoor is dat NAM en het waterschap onderling bespreken hoe het vervolgproces voor de afhandeling plaats vindt.